

200
ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΠ. ΡΑΜΦΟΥ Π. Θ.

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΕΙΣ ΖΑΚΥΝΘΟΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ
(21-24 ΑΥΓ. 1937)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ "ΦΟΙΝΙΚΟΣ", ΛΕΟΝΝΑΤΟΥ 4

1941

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Εξ Μου ἀναστὰς ῥάχον, φωνῇ ἁγνῇ αὐτοῦ
με' ἐκπύρετον ἡδυνᾷων
Ἰωάννης

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΠ. ΡΑΜΦΟΥ π. θ.

17.7.46

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΕΙΣ ΖΑΚΥΝΘΟΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ

(21 - 24 ΑΥΓ. 1937)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ "ΦΟΙΝΙΚΟΣ", ΛΕΟΝΝΑΤΟΥ 4

1941

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

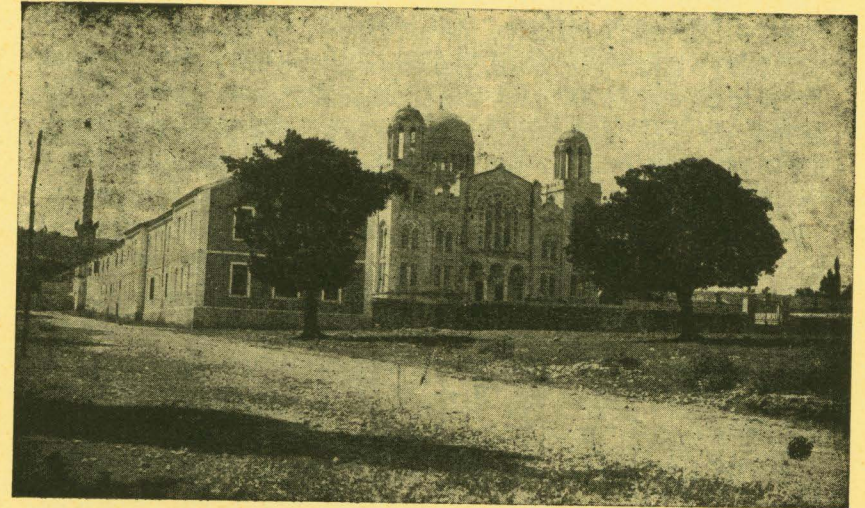
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΔ.Σ2.Φ13.0024

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΕΙΣ ΖΑΚΥΝΘΟΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ *)

(21-24 ΑΥΓ. 1937)

Ἡ ἱ. μονὴ τοῦ ἁγίου Γερασίου.

Ἐκπληρῶν παλαιὸν τοῦ πόθου προσκυνήσεως τῶν σεπτῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Διονυσίου καὶ Γερασίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος ἀνεχώρησε τὸ Σάββατον (21 Αὐγούστου) διὰ Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ αἰδ. οἰκονόμου Γερασίου Ποταμιάνου, τοῦ ἰδιαίτερου τοῦ διακόνου Γαβριήλ καὶ τοῦ σημειοῦντος τὴν περιληπτικὴν ταύτην ἔκθεσιν.

Εἰς τὴν Ζάκυνθον ἔφθασε τὴν πρωτὴν τῆς Κυριακῆς (22) προὔπανθηθεις ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου, τοῦ νομάρχου τῆς νήσου κ. Μεταξᾶ καὶ τοῦ κ. Δημάρχου τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν ἀποβίβασίν του ὁλόκληρος ἡ ἀποβάθρα ἦτο πλήρης λαοῦ, ὅστις ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ ὑπεδέχθη καὶ ἐχαιρέτισε τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρώτην φορὰν ἐπισκεπτόμενον τὴν ὡραίαν καὶ ἱστορικὴν νήσον. Ὑπὸ τὴν χαρμόσυνον κροῦσιν τῶν κωδῶνων τῶν ναῶν τῆς πόλεως, ἥτις εἶχε σημαιοστολισθῇ, ὠδηγήθη εἰς τὸν ἱ. ναὸν τῆς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ Ἐκκλησία ἀριθ. 34—35, 1937.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

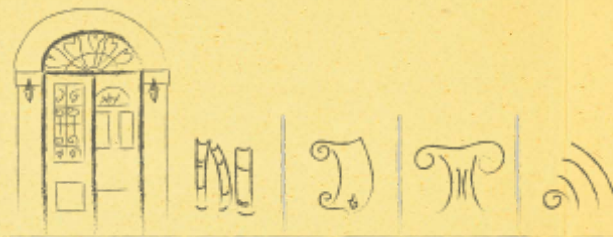
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΛΙΤΟΥ ΜΟΥ

ΚΑΙ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΥ ΦΙΛΟΥ

ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΑ, ΕΦΕΤΟΥ

(† 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940)

μονῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου ὅπου φυλάσσεται τὸ ἅγιον λείψανόν του καὶ τῆς ὁποίας ὁ ἡγούμενος ἀρχιμ. Δανιὴλ Γιγάντες προσεφώνησε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τῆς ἐξῆς θερμῆς προσλαλιᾶς :

«Πλήρης χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ὑποδέχομαι σήμερον ἐγὼ ὁ ταπεινὸς ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς καὶ εὐαγοῦς ταύτης Μονῆς, ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ μου πατρίδι καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ ἁγίᾳ ταύτῃ Μονῇ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἔζησα καὶ ἀνετράφην, τὸν προστάτην, εὐεργέτην, καθηγητὴν καὶ διδάσκαλόν μου, τὸν πρύτανιν τῶν θεολογικῶν γραμμάτων, τὸν ἄξιον παντὸς σεβασμοῦ πατριάρχην τῶν ἐλλήνων Ἱεραρχῶν. Δυστυχῶς ὁ χρόνος δὲν ἐπιτρέπει διὰ νὰ ἐξυμνήσωμεν τὰς ἀρετὰς καὶ νὰ ἀριθμήσωμεν τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κοσ Κοσ Χρυσόστομος προσέφερε καὶ προσφέρει καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πατρίδα καὶ τὴν παιδείαν. Διότι διὰ νὰ ἐξυμνήσωμεν τὰς ἀρετὰς καὶ νὰ ἀριθμήσωμεν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς τῆς Ἐκκλησίας ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν τοῦ Ὁμήρου τὸν νοῦν καὶ τὴν ρητορείαν τοῦ Δημοσθένους. Εὐχόμεθα, Μακαριώτατε Δέσποτα, ἵνα ὁ Ὑψιστος διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Διονυσίου, τοῦ ὁποίου μετ' ὀλίγον θὰ ἀσπασθῇτε διὰ πρώτην φορὰν τοὺς ἁγίους ἀχράντους πόδας, χαρίζῃ τῇ ὑμετέρᾳ θεοπροβλήτῳ Μακαριότητι μακρότητα ἡμερῶν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Γένους».

Ὁ Μακαριώτατος εὐχαριστήσας θερμῶς τὸν καθηγούμενον τῆς ἱερᾶς μονῆς ἁγ. Διονυσίου εἰσῆλθε βαθύτατα συγκεκινημένος εἰς τὸν ναόν.

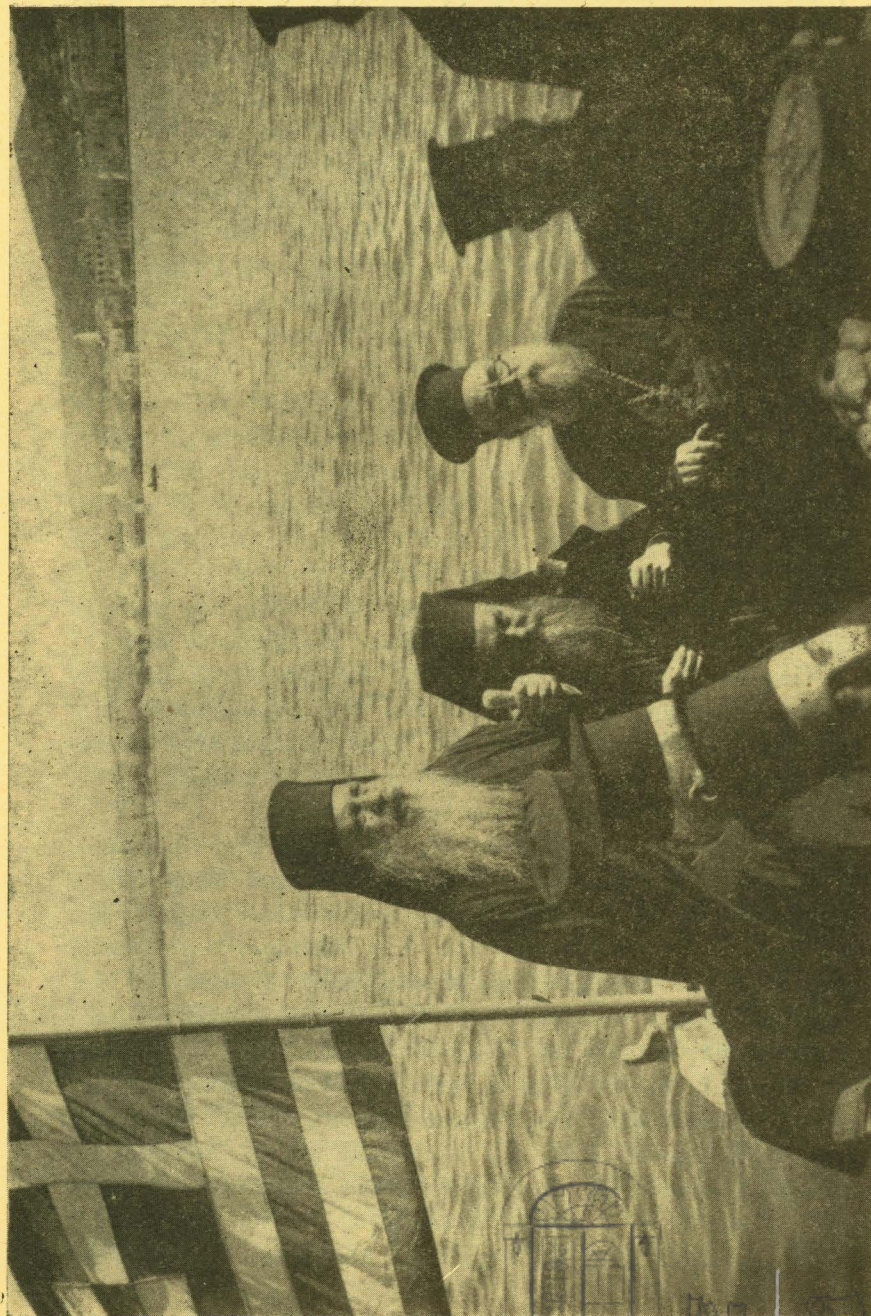
Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζακύνθου ἐχαιρέτισε διὰ θερμοῦ λόγου τὸν Μακαριώτατον τονίσας τὸ ὅλως ἐξαιρετικὸν γεγονός τῆς ἐπισκέψεως τῆς νήσου ὑπ' αὐτοῦ, ἵνα προσκυνήσῃ τὸν πολιούχον καὶ εὐλογήσῃ καὶ διδάξῃ τὸν λαόν. Ἀπαντήσας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἠὲ χαρίστησεν τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ζακύνθου, τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν λαὸν τῆς νήσου διὰ τὴν θερμοτάτην ὑποδοχὴν, διεβίβασε δὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Ζακύνθου. Αἰσθάνεται εἶπεν, ἀνέκφραστον συγκίνησιν διότι ἀξιοῦται νὰ προσκυνήσῃ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ ἁγ. Διονυσίου, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ ἰδιαιτέρους πνευματικὸς δεσμούς, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ Ἅγιος ἐν Ἀθήναις ἐργοκόμενος ἔλαβε τὸ χάρισμα τῆς ἀρχιερωσύνης ἐπὶ τοῦ Ἀθηνῶν Νικάνορος μετὰ ἀπό-

φασιν τοῦ Ὀικουμενικοῦ Πατριαρχείου. Εἶπεν ὅτι ἡ Ζάκυνθος δι-καίως δύναται νὰ σεμνύνεται διὰ τοὺς ἐξ αὐτῆς ἀναδειχθέντος πολιτικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς ἀνδρας, καλλιτέχνας καὶ ποιητάς, ἀλλὰ ἀναμφιβόλως τὸ μεγαλύτερον σέμνωμα καὶ ἀγλάνημα αὐτῆς εἶναι ὁ ἅγιος Διονύσιος καὶ τὸ διασπρόμενον ἐν αὐτῇ ἅγιόν του λείψανον. Θεωρεῖ δὲ εὐτυχεῖς τοὺς Ζακύνθους, διότι ἐτάχθησαν θεματοφύλακες τοῦ ἱεροῦ τούτου λειψάνου, ἀλλὰ καὶ διότι ἐξ αὐτοῦ ἀρύνεται πάντοτε τὰ μεγάλα διδάγματα τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀρετῆς. Ἀναπτύξας ἀκολούθως μετὰ δυνάμεως λόγου τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ θρησκεία καθ' ὅλου καὶ ἡ γνησία καὶ ἀληθὴς εὐσέβεια ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἀνθρώπων, ἠνύχθη ὅπως οἱ Ζακύνθιοι διὰ τοῦ καθ' ὅλου βίου των ἀναδεικνύονται ἀντάξιοι φρουροὶ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ θείου καὶ μεγάλου πολιούχου τῆς νήσου καὶ ἔχωσιν αὐτὸ διαρκὲς καὶ ζωντανὸν παράδειγμα εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς.

Μετὰ τοῦτο, ἀφοῦ προσεκύνησε τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγίου, ἐπεσκέφθη τὴν μονὴν καὶ τινὰς ναοὺς τῆς πόλεως, καθὼς καὶ τὸν ἀνεγειρόμενον νέον μεγαλοπρεπῆ ναὸν τοῦ ἁγίου Διονυσίου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ εὐσεβὴς κυρία Ἀγγελικὴ Μπουλατζῆ, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Ζακύνθου, διέθεσε πρὸ μηνὸς ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν διὰ τὴν ἐσωτερικὴν πλακόστρωσιν αὐτοῦ.

Περὶ ὥραν 12ην τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀπῆλθεν εἰς Κεφαλληνίαν προπεμφθεὶς μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἠὲ χαρίστησεν ἐπὶ τῇ θερμοτάτῃ δεξιῶσει καὶ συνεχάρη διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ δρᾶσιν.

Μετὰ τρίωρον πλοῦν ἔφθασεν εἰς Ληξούριον ὅπου ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Γερμανὸς μετὰ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου Ληξουρίου καὶ τῶν περιχώρων ἐπιβάς βενζινοπλοίου ἔσπευσεν ἔξω τοῦ λιμένος πρὸς προὔταντησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Μετὰ θερμὸν χαιρετισμὸν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κεφαλληνίας ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του διότι ἀντικρῶζει τὴν πατρίδα τοῦ Ἡλίου Μηνιάτου καὶ τῶν Ἰακωβάτων, τῶν ὁποίων δι' ὀλίγων ἔξῃρε τὸ ἔργον, ἀπηύθυνε δὲ σπουδαίας πατρικὰς ὑποθήκας πρὸς τοὺς προὔπαντήσαντας αὐτὸν ἱερεῖς τῆς περιοχῆς Ληξουρίου. Κατὰ τὴν ἀποβίβασίν του εἰς Ἀργοστολίον, ἔνθα ἀπεδόθησαν αὐτῷ στρατιωτικαὶ τιμαί, ἐδεξιώθησαν αὐτὸν εἰς τὴν προκυμαίαν ὁ ἱ. κληρὸς Ἀργοστολίου καὶ τῶν περιχώρων ὁ

Ἡ ἄφιξις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἰς Ἀργοστόλιον ἐπὶ βενζινακάτου.

αἱ στρατιωτικάί, δικαστικάί καὶ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς νήσου καὶ πλῆθος λαοῦ. Ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως προσφωνῶν τὸν Μακαριώτατον εἶπεν ὅτι «ἡ πόλις τοῦ Ἀργοστολίου θεωρεῖ ἑαυτὴν εἰς ἄκρον εὐτυχῇ, διότι ἔτυχε τῆς ἐξαιρετικῆς τιμῆς νὰ ἀξιωθῇ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ διακεκριμένου καὶ σοφωτάτου Ἱεράρχου, τοῦ λαμπρύνοντος τὴν ὁρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν».

Ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησε θερμῶς εὐχαριστῶν καὶ ἐκφράζων τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ χαρὰν, διότι ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν «ἱερὰν νήσον», ὡς ὠνόμασε τὴν Κεφαλληνίαν, διαφυλάττουσαν ἐπὶ αἰῶνας ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ ἁγίου Γερασίμου. Ἀκολουθῶς ὑπὸ τὰς χαρμοσύνους κωδωνοκρουσίαις ὅλων των ναῶν τοῦ Ἀργοστολίου καὶ ἐν μέσῳ τῶν σημαιοστολιστῶν ὁδῶν, ὠδηγήθη ἐν μακρᾷ πομπῇ προηγούμενων εἰς δύο στίχους τῶν ἱερέων, εἰς τὸν ἱ. ναὸν τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μεταβαίνει εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου

του τοῦ Χρυσοστόμου, ὅπου ἐτελέσθη κατανυκτικὴ δοξολογία κατὰ εἰδικὴν τυπικὴν διάταξιν καθορισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, καθ' ἣν ἐψάλη κα' ἡ «φήμη» τοῦ Μακαριώτατου ὑπὸ χοροῦ ψαλτῶν τῶν ναῶν τῆς πόλεως, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Γερμανὸς προσεφώνησε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὡς ἀκολουθῶς :

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

«Μακαριώτατε Δέσποτα,

Μετά χαρᾶς ἰδιαζούσης καὶ ὑπερηφανείας δεδικαιολογημένης ἡ ἐμὴ ταπεινότης καὶ ἅπας ὁ Κλήρος καὶ λαὸς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κεφαλληνίας ὑποδέχεται τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα. Καὶ εὐλόγως. Διότι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Συνόδου, ὁ διαπρεπὴς καὶ πολυγραφώτατος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκός, ὁ σεβαστός μοι Πνευματικὸς πατήρ, εὐρίσκεται τὴν στιγμὴν ταύτην μεταξὺ ἡμῶν.

Ἐξαιρετικὴ τιμὴ καὶ ἰδιαζούσα εὐχαρίστησις. Γεγονὸς μοναδικὸν ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας καὶ πολλαπλῆς σημασίας.

Μᾶς μεταφέρετε, Μακαριώτατε, τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας πρὸς ἡμᾶς τὰ μεμακρυσμένα πνευματικὰ Αὐτῆς τέκνα, ἐπιζητοῦντα πάντοτε τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἐνίσχυσιν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας.

Μᾶς διερμηνεύετε διὰ τῆς παρουσίας Σας τὴν ἀγάπην καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κέντρου πρὸς τὴν ἐπαρχίαν, δι' ἣν ἐν Σας νεῦμα πολλάκις, μία ἐπίκαιρος λέξις, μία ἐπίσημος ὑπογραφή δημιουργεῖ συνεχῇ καὶ μακροχρόνιον εὐεργεσίαν. Μᾶς ὑπομιμνήσκετε ἐν ταῦτῳ τὸν ἰδιαίτερον δεσμὸν τῆς πόλεως ταύτης πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ἣν ἐλάμπρυνε καὶ διενόκησεν ὁ ἀπὸ Κεφαλληνίας Γερμανὸς Καλλιγᾶς, τὸν ὁποῖον ἐν τῇ μαρμαρίνῃ αὐτοῦ ἀθανασία καὶ λευκότητι ἀτενίζει εὐλαδῶς ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἐν ἐκάστη εἰσόδῳ καὶ ἐξόδῳ ἐν τῷ ὑπ' ἐκείνου ἀνεγερθέντι Μεγάλῳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Οἱ πνευματικοὶ καὶ πραγματικοὶ οὗτοι δεσμοί, Μακαριώτατε Δέσποτα, προκαλοῦσιν ἐν ἡμῖν πᾶσι τὴν ἰδιαζούσαν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος.

Χαίροντες λοιπὸν καὶ ἀγαλλόμενοι κυκλοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ ἐξαιτούμεθα εὐλαδῶς τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς ὡς ἐκπροσώπου συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εὐγνώμονες δὲ πάντες διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν τῆς ἐπισκέψεώς Σας ἀνακράζομεν ἐν χαρᾷ ἰδιαζούσῃ «πολλὰ τὰ ἔτη Σας, Μκαριώτατε Δέσποτα».

Ἀπαντῶν πρὸς τὸ πυκνὸν ἐν τῷ ναῷ πλῆθος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τὰς θερμὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην διὰ τὴν γενομένην θερμὴν ὑποδοχὴν καὶ τὴν βιβλίαν συγκίνησίν του, διότι ἐξεπληρώθη παλαιὸς του πόθος προσκυνῆ

σεως τοῦ σεπτοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γερασίμου. Διαβιβάσας δὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλά

Ἡ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου ἐπὶ τῇ ἀφίξει δοξολογία

δος πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας εἶπεν, ὅτι ἂν τῆς στιγμῆς ἐπάτησε τὸν πόδα του εἰς τὴν νῆσον πληροῦται ἡ διύνοιά του ἀπὸ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τῆς νήσου Κεφαλληνίας καὶ προβάλλουσιν ἐνώπιόν του αἱ προσωπικότητες, αἵτινες ἐκλείσαν καὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ὅλην Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐν αὐτῇ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Θεωρεῖ εὐτυχεῖς τοὺς Κεφαλλῆνας, διότι κατέχουν τὸν ἀνεκτίμητον θησαυρὸν τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γερασίμου, ὅπερ ὑπὸ τὴν μακραίωνα ξενοκρατίαν τῆς νήσου ὑπῆρξε τὸ στήριγμα τῆς ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ἀκραιφνῶν παραδόσεων τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὅπερ εἶναι τρανὴ ἀπόδειξις τῆς θείας δυνάμεως τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἀδιαλείπτως διδάσκει τὴν ἀκατανίκητον δύναμιν, τὴν ὁποῖαν ἀσκεῖ ὁ Χριστιανισμὸς ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων. Ταῦτα μὲ ξένα ἀπατηλὰ φῶτα ἐζήτησαν νὰ ἐπιλύσουν οἱ ἀπομακρυνθέντες ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ἀπέτυχον, διότι μόνον ὁ ἀκολουθῶν τὸν Χριστὸν «οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς». Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία δύναται νὰ καὶ ἀποστή τὸν ἄνθρωπον εὐτυχῇ, προφυλάσσουσα αὐτὸν

ἀπὸ τοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον συνεπάγεται πάντοτε συμφορὰς, ὅποις τὸ πῦρ τὴν καταστροφὴν, καὶ ὁδηγοῦσα αὐτὸν εἰς τὸ ἀγαθόν, μεθ' οὗ συνδέεται ἡ ἀληθὴς τοῦ ἀνθρώπου εὐδαιμονία. Ἐν τέλει ὁ Μακαριώτατος προέτρεψε τὸν λαὸν νὰ μείνῃ ἠνωμένος πάντοτε μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ καθοδηγῆται εἰς τὴν ζωὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἀνεσπέρου φωτός. Τιμῶν καὶ γεραίρων τὸν ἅγιον Γεράσιμον, ἐξ οὗ ἀέναντος ἀναβλύζει ἡ θεία χάρις, νὰ μείνῃ πιστὸς εἰς τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς παραδόσεις.

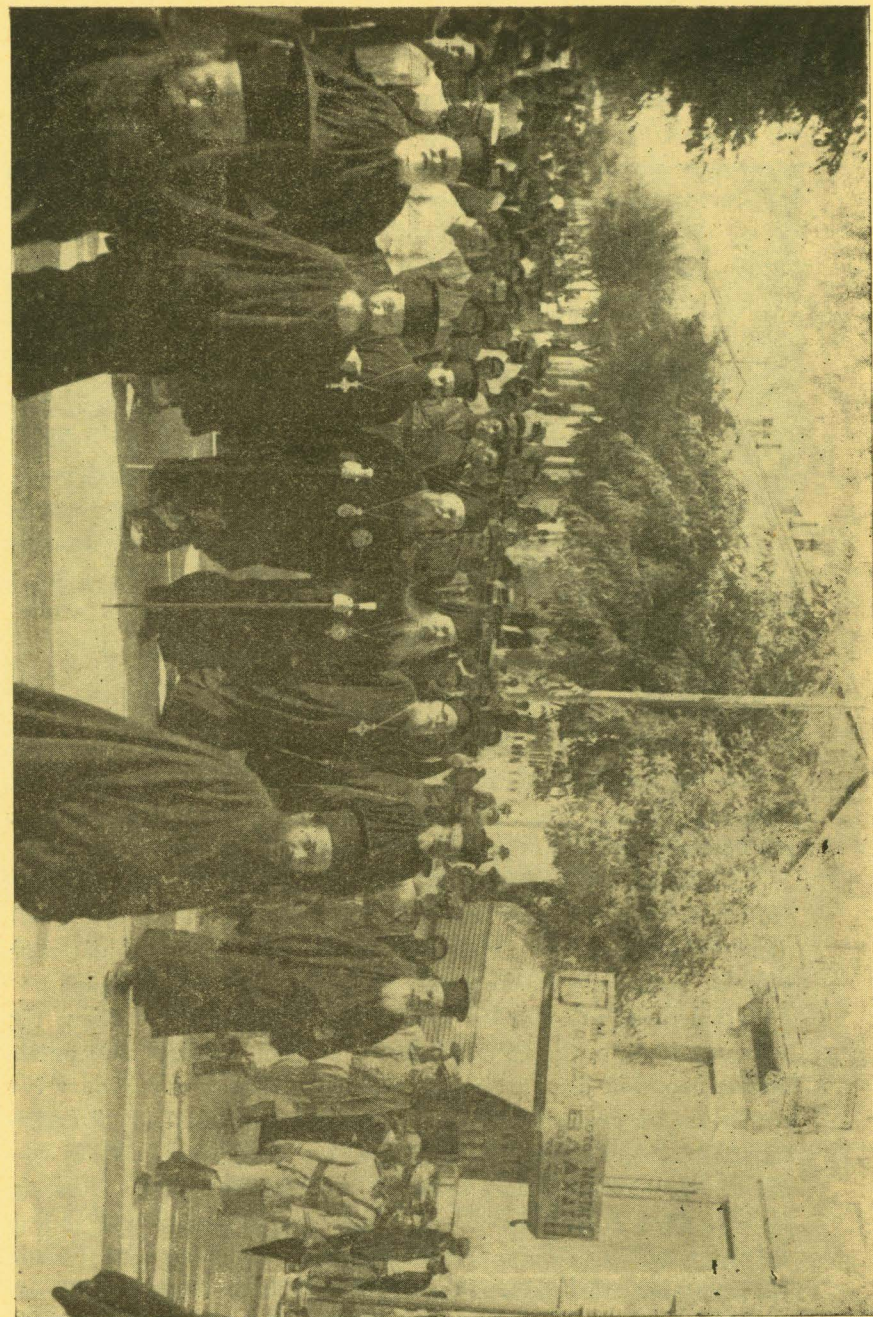
Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἡ Α. Μ. ἐν πομπῇ ὡδηγήθη εἰς τὸ Δημαρχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον προσῆλθον ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ ὑπέβαλον τὰ σέβη των καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου συνηθροίσθη ἄπειρον πλῆθος λαοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπανειλημμένως ἠϋλόγησεν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου. Πρὸς τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κεφαλληνίας μετέβη εἰς τὴν περίφημον μονὴν τοῦ ἁγίου Γερασίμου, ὅπου

Μετάβασις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Γερασίμου.

φυλάσσεται τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ ἁγίου. Κατὰ τὴν ὥραιαν ἀπ' Ἀρχοστολίου μέχρι τῆς ἱ. μονῆς διαδρομὴν ἅπαντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Φραγκάτα συνηθροισμένοι ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ ὑπέβαλον τὰ σέβη των καὶ ἐζήτησαν τὰς εὐλογίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἡ ἐν πομπῇ πορεία πρὸς τὸ Δημαρχεῖον διὰ τῆς πλατείας Βαλιδίου.

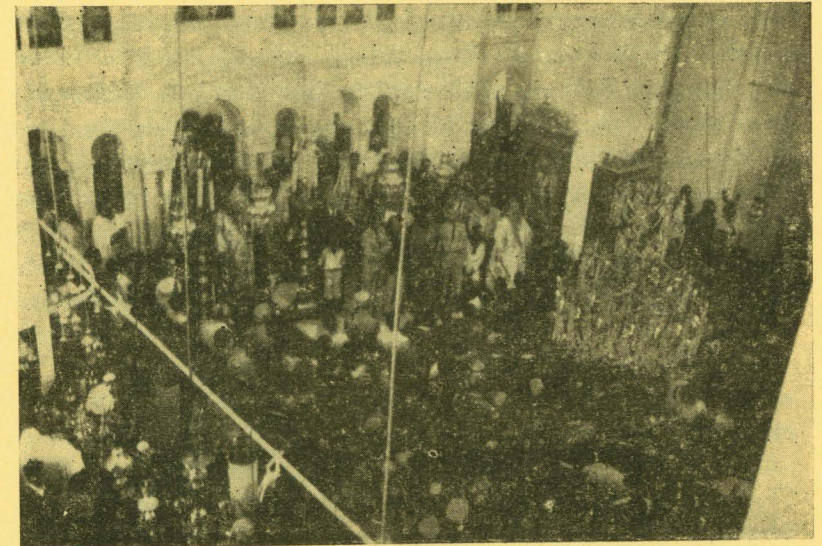
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ὑπὸ τοὺς χαρμωμένους ἤχους τῶν κωδῶνων τῆς ἱ. μονῆς ἀπα-
σαι αἱ μοναχαὶ καὶ τὸ συρρεῦσαν πλῆθος τῶν προσκυνητῶν ὑποδέ-
χονται τὸν Μακαριώτατον εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ μεγάλου ναοῦ, τοῦ
ἰδρυθέντος δαπάναις τοῦ Ἐθνικοῦ εὐεργέτου Βαλλιάνου, εὐγενοῦς
τέκνου τῆς Κεφαλληνίας. Πρὸ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ ὁ ἐφημέριος
αὐτοῦ κρατῶν τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον ἐκφωνεῖ τὴν εἰδικὴν «αἵτησιν ὑπο-
δοχῆς», κατὰ καθιερωμένον εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου ἀπὸ πολλῶν
ἐτῶν ἔθιμον, ἀκολουθῶν δὲ ὁ Μακαριώτατος εἰσέρχεται εἰς τὸν
ναὸν καὶ ἐν καταφανεῖ συγκινήσει ἀσπάζεται τὸ ἱερὸν σκῆνωμα
τοῦ ἁγίου Γερασίμου, φυλασσόμενον ἐντὶς πολυτίμου ἀργυρᾶς θή-
κης. Κατὰ τὸν μέγαν ἐσπερινὸν τῆς ἑορτῆς ἐχοροστάτησεν ὁ Μακ-
᾽Αρχιεπίσκοπος, πρὸς τὸ τέλος δὲ ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κεφαλ-
ληνίας ὠμίλησε διὰ μακρῶν πρὸς τὰ συρρεῦσαντα πλῆθη, χαιρετί-
σας τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὡς μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδει-
ξιν τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως, ἥ ὁποία δύναται νὰ συνετίσῃ τοὺς
ἀδιαφόρους ἢ τοὺς ἀπίστους, διότι, ὅταν ἄνδρες τοιαύτης περιω-
πῆς, οἷαν κατέχει ὁ Μακαριώτατος ὡς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστη-
μίου, Ἀκαδημαϊκὸς καὶ συγγραφεύς, προσέρχεται εὐλαβῆς προσκυ-
νητῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γερασίμου, ἐκδηλώνει πίστιν ἀκρά-
δαντον καὶ γίνεται παράδειγμα εὐσεβείας διὰ πάντας. Ἐν τέλει
ἐκάλεσε τὸν λαὸν ἵνα ἀσπασθῇ τὴν δεξιὰν τοῦ Μακαριωτάτου καὶ
λάβῃ τὰς εὐλογίας Του. Προσῆλθε δὲ ὁ λαὸς ἐν ἀπείρῳ εὐλαβείᾳ
καὶ ἡσπάσθη τὴν δεξιὰν τοῦ Πρωθιεράρχου.

Τὴν ἐπομένην, Δευτέραν (23 Αὐγούστου), ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπί-
σκοπος ἐλειτούργησε μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας καὶ
εἰκοσάδος ἱερέων καὶ διακόνων ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς, ὠμίλησε δὲ
πρὸς τὰ πλῆθη τῶν προσκυνητῶν εἰπὼν ἐν περιλήψει τὰ ἑξῆς :

Τίς ἡ αἰτία τοῦ μεγάλου τούτου συναγεροῦ ; Τίς ὁ λόγος τῆς
βαθείας ταύτης συγκινήσεως, ἥ ὁποία κατέχει πάντας τοὺς συνελ-
θόντας ὑπὸ τοὺς ἱεροὺς τούτους θόλους ; Μήπως συνήλθομεν ἵνα
τιμήσωμεν αὐτοκράτορά τινα ἢ στρατάρχην ἢ πολιτικὸν ἢ ἐκκλη-
σιαστικὸν ἄνδρα ; Ὁχι. Συνήλθομεν, ἵνα τιμήσωμεν ἀπλοῦν χρι-
στιανόν, ὅστις ἐνεσάρκωσεν ἐν ἑαυτῷ τὸ ἰδεῶδες τῆς χριστιανικῆς
ἀγιότητος καὶ ἀρετῆς καὶ ὅστις, παρὰ τὸν χεῖμαρρον τοῦ χρόνου
καὶ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων, παραμένει εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἡθικοῦ
του μεγαλείου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀκατάλυτον καὶ αἰώνιον. Τὰ κο-
σμικὰ μεγαλεῖα σβύνουν καὶ παραδίδονται εἰς τὴν λήθην μετὰ τὴν
πρώτην πνοὴν τοῦ χρόνου, ἀλλὰ τὸ ἡθικὸν καὶ πνευματικὸν μεγα-

λεῖον ἀνήκει εἰς τὴν αἰωνιότητα. Ὁ ἅγιος Γεράσιμος ἔζησε μα-
κρὰν τοῦ κόσμου τούτου, παραμένει δὲ ἔκτοτε ζωντανὸν καὶ αἰώ-

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐκφωνῶν τὸν πανηγυρικὸν τοῦ ἁγίου
ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς κατὰ τὴν πανήγυριν.

νιον δίδαγμα εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τρανωτάτη ἀπόδειξις
τῆς θείας δυνάμεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Περαιτέρω ὁ Μακαριώτα-
τος ὑπέδειξε τὰ κύρια σημεῖα τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Γερασίμου καὶ
τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπισκέψεως διαφόρων ἱερῶν τόπων, ἰδίως τοῦ ἁγίου
Ὁρους, τοῦ ὄρους Σινᾶ καὶ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐκφράσας τὴν γνώ-
μην, ὅτι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετέβη προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατριάρ-
χου Ἱεροσολύμων Γερμανοῦ, ὅστις πιθανῶς ἦτο συγγενὴς αὐτοῦ,
διότι κατήγετο ἐκ Νοταράδων, ὡς καὶ ὁ ἅγιος Γεράσιμος· ὅτι ἀφοῦ
ὑπηρέτησεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐμόνασε παρὰ τὸν
Ἱορδάνην ποταμὸν καὶ δὴ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἀκμάσαντος κατὰ τὸν
εἰ αἰῶνα ἁγίου Γερασίμου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα προσέλαβε χαρὰ
κηριζόμενος ὡς Γεράσιμος ὁ Νέος, ἐχειροτονήθη δὲ ὑπὸ τοῦ Γερ-
μανοῦ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Παναγίου Τάφου εἰς διάκονον καὶ πρεσβύ-
τερον καὶ ἐκεῖ πληρωθεὶς τῆς θείας χάριτος ἤλθεν εἰς Ζάκυνθον
καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ὅπου ἔζησεν ἐν ἀγιότητι καὶ ὅπου
ἔκτοτε παραμένει ἐν τῇ νήσῳ ὡς ἀνεκτίμητος ἱερὰ παρακαταθήκη.

Ἀκολουθῶς ἀνέπτυξε μετὰ δυνάμεως λόγου εἰς τὸν λαὸν τὴν διδασκαλίαν διατὶ πάντες οἱ προσερχόμενοι πρὸς τὰ ἱερὰ λείψανα ἢ πρὸς θαυματουργοὺς εἰκόνας καὶ πρὸς αὐτὸν ἀκόμη τὸν Θεὸν δὲν λαμβάνουν τὴν ζητούμενην βοήθειαν καὶ χάριν ; Εἶπεν, ὅτι ὁ μὲν Θεὸς καὶ οἱ ἅγιοι αὐτοῦ προθύμως πάντοτε παρέχουν αὐτήν, ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς αἰτοῦντας ἐὰν εἶναι ἱκανοὶ νὰ λάβουν τὴν θείαν χάριν. Διότι ὅπου δὲν ὑπάρχει πίστις καὶ ἐνάρητος βίος, ἐκεῖ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐπικοινωνία τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν θείαν χάριν, διότι ἡ ἁμαρτία ἀνοίγει ἄβυσσον μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Μεταξὺ τοῦ ἀγαθοῦ, οἷον εἶναι ὁ Θεός, καὶ τοῦ κακοῦ, οἷον εἶναι ἡ ἁμαρτία, δὲν ὑπάρχει ἐπικοινωνία, ὅπου δὲ ὑπάρχει τὸ σκότος, ἐκεῖ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ τὸ φῶς. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξήρτα τὴν θεραπείαν τῶν πασχόντων καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν ἐν γένει τῆς θαυματουργικῆς Του δυνάμεως ἐκ τῆς πίστεως τῶν. Ἡ πίστις καὶ ἡ καθαρότης τοῦ αἰτοῦντος τὴν θείαν χάριν εἶναι ὅρος ἀπαραίτητος τῆς παροχῆς αὐτῆς. Πρὸς τὸν ἅγιον Γεράσιμον προστρέχουν ἀπανταχόθεν οἱ ἔχοντες ἀνάγκην τῆς θείας βοηθείας, εἶναι δὲ ἐξόχως συγκινητικὸν τὸ θέαμα καὶ ἀκουσμα δυστυχῶν ὑπάρξεων κατεχομένων ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, τὰ

Ἐξοδος ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς μονῆς διὰ τὴν λιτανεῖαν.

ὅποια ὑβρίζουν καὶ βλασφημοῦν τὸν ἅγιον, καθ' ὃν τρόπον ἐβλασφήμουν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκδιώκοντα αὐτὰ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Εἰς ταῦτα, προσέθηκεν, οἱ Κεφαλλῆνες εὐτυχοῦντες νὰ ἔχουν ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ ἁγίου Γερασίμου, ἔχουν καὶ τὴν εἰδικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ζῶσι βίον ἀντάξιον πρὸς τὸν μέγαν Ἅγιον, ἐν τέλει δὲ ἠνυχήθη ὅπως ὁ Ἅγιος προστατεύῃ τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς καὶ παρέχῃ εἰς αὐτοὺς τὴν θείαν βοήθειαν.

Μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν ἡγήθη τῆς λιτανείας τῆς περιφορᾶς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ἡ ἐν μέσῳ τῶν ἀσθενῶν λιτανεῖα μετὰ τοῦ ἱεροῦ σχήματος τοῦ ἁγίου

τοῦ ἁγίου λειψάνου περὶ τὴν μονήν, τὸ ὁποῖον ἔφερον ἐκτὸς τῶν ἱερῶν καὶ πολλοὶ τῶν ἱαθέντων ἀσθενῶν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγρῶν ἡ συγκινητικὴ ἐκείνη τελετὴ καθ' ἣν πρὸ τῆς ἱερᾶς λάρνακος δεκάδες ἀσθενῶν καὶ δαιμονιζομένων ἐτοποθετοῦντο ὑπὸ τῶν οἰκείων ἰωὺν κατὰ γῆς, ἵνα ἄνωθεν αὐτῶν διαμειτακομισθῇ τὸ ἱερὸν λείψανον. Εἰς τὴν πρὸ τῆς μονῆς πλατεῖαν ἀνελέμφθη δέησις πρὸς τὸν Θεόν, καθ' ἣν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἡŷχήθη πρὸ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου ὑπὲρ τῆς υγείας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς καὶ τῆς εὐημερίας καὶ προόδου σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Μετὰ τὴν περιφορὰν τοῦ ἱεροῦ λειψάνου εἰσηλθὼν εἰς τὸν ἀρχαῖον ναὸν τῆς μονῆς ὅπου ἐναπετέθη τὸ ἅγιον λείψανον ἐντὸς λάρνακος ἐπὶ τοῦ τάφου του. Μεγάλῃ ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις τῶν μετασχόντων τῆς ἱερᾶς λιτανείας, ὅτε ἐγνώσθη ὅτι συνετελέσθησαν τρεῖς ἰσάεις δαιμονώντων. Τινὲς δὲ τῶν προηγουμένως ἱαθέντων προσῆλθον μετὰ ταῦτα εἰς τὴν μονήν καὶ διηγοῦντο εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κεφαλληνίας καὶ τοὺς ἄλλους τί ἡσθάνοντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας των καὶ πῶς ἐθεραπεύθησαν.

Τὴν μεσημβρίαν παρτέθη γεῦμα ἐν τῇ μονῇ, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ἐκτὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἡ συνοδεία τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ ἱεροκλήρux Κεφαλληνίας, ὁ Διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας Ἀργοστολίου καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Περὶ τὴν 4 μ.μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἀφοῦ ἀπηύθυνεν εἰς συγκέντρωσιν τῶν μοναχῶν διαφόρους πατρικὰς ὑποθήκας, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς μονῆς μετὰ τοῦ Σ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, ἐπεσκέφθη δὲ πολλὰ χωρία τῆς νήσου κατὰ τὸ ἐνετικὸν φρούριον. Μετὰ ταῦτα διὰ τῶν χωρίων Τραυλιᾶτα καὶ Περατᾶτα ἔφθασαν εἰς τὴν ἱ. μονὴν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον προσέλθει οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίων ἀναμένοντες τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Μετὰ δέησιν ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς, ἐπιλαβόμενος τῆς εὐκαιρίας ὠμίλησε δι' ὀλίγων πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς περιοχῆς ἐκείνης, συστήσας ὅπως ἐφαρμόζωσιν εἰς τὴν ζωὴν των τὰς χριστιανικὰς ἀρχάς. Μετὰ ὀλιγόωρον ἐν τῇ μονῇ ἀνάπαυσιν ἀναχωρήσας ἐπεσκέφθη εἰς τὸ χωρίον Μεταξᾶτα τὴν παλ. Ἐπισκοπὴν, εἰς τὸν ναὸν τῆς ὁποίας ὁ ἐφημέριος αὐτῆς ἐνθουσιωδῶς ἐχαιρέτησε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Ὁ Μακαριώτατος ἀπαντῶν βαθέως συγκεκινημένος, ἡŷχαρίστησε τὸν ἐφημέριον καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου, οἱ ὁποῖοι προσέτρεξαν εἰς τὸν ναόν, ἐκφράσας τὴν ἰδιαιτέραν τουχαράν, διότι ἐπεσκέφθη τὴν ἐνδοξὸν πα-

λαιὰν Ἐπισκοπὴν, ἀνέπτυξε δὲ δι' ὀλίγων τὰ κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου ἐπὶ τοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, ὅστις ἐχειροτόνησεν ἀρχιεπίσκοπον τὸν Κεφαλλῆνα Νικόδημον Μεταξᾶν. Μετὰ ταῦτα διελθὼν διὰ τοῦ χωρίου Λακύνθρα, ἰδιαιτέραν πατρίδα τοῦ ἀειμνήστου Κεφαλληνίας καὶ εἶτα Ἀθηνῶν Γερμανοῦ Καλλιγᾶ, ἐπεσκέφθη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τὴν ἀνεψιάν του κ. Φραγκοπούλου, ἡ ὁποία ἐν βαθυτάτῃ συγκινήσει ὑπεδέχθη τὸν Πρωθιεράρχην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διηγῆθη πολλὰ ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ ἀειμνήστου Θεοῦ της. Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς τὸ οὐχὶ μακρὰν τοῦ Ἀργοστολίου εὐρισκόμενον σπήλαιον τοῦ Ἀγίου Γερασίμου, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ πρῶτον ὁ Ἅγιος κατὰ τὴν μετὰβασίν του εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ἡσκήτευσεν καὶ τὸ ὁποῖον σήμερον, προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, ἀναδεικνύεται ὡς πνευματικὸν κέντρον διὰ τὴν νῆσον. Μετὰ ὀλιγόωρον διαμονὴν ἐν τῷ ἱερῷ ἐκείνῳ χώρῳ ἐπέστρεψε περὶ ὥραν 9ην μ. μ. εἰς Ἀργοστόλιον, παρεκάθησε δὲ εἰς τὸ παρατεθὲν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ μεγάρῳ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας δεῖπνον. Πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῦ δεῖπνου μετέσχε καὶ ὁ διαπρεπὴς Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀργείου Πάγου κ. Χοϊτᾶς.

Ἡ Τρίτη (24 Αὐγούστου) ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς παραμονῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐν Κεφαλληνίᾳ. Ἀπὸ τῆς πρωΐας τεθεὶς εἰς διαρκὴ κίνησιν μετὰ τοῦ ξενίζοντος αὐτὸν Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, μετέβη εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως, ἔνθα ἐτέλεσε τρισάγιον ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀειμνήστων Ἱεραρχῶν τῆς νήσου, τῆς πρό τινας ἀποθανούσης ἀδελφῆς τοῦ Σ.β. Μητροπολίτου καὶ τῆς μητρὸς τοῦ κ. προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἀκολουθῶς ἐπεσκέφθη τοὺς ναοὺς τοῦ Ἀργοστολίου. Ἐν τισι τῶν ναῶν καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Στυρίδωνος, ὅπου συνέρρευσεν ἱκανὸν πλῆθος, μετὰ τὴν γενομένην δέησιν, ὁ Μακαριώτατος ὠμίλησε παραστήσας ὡς ἔργον τῆς θείας προνοίας τὸ ὅτι ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις διεσώθησαν τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Στυρίδωνος καὶ τῶν νεωτέρων ἐν αὐταῖς ἀκμασάντων ἁγίων Γερασίμου καὶ Διονυσίου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὑπέμνησεν ὅτι κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τρία μεγάλα μοναστικὰ κέντρα ἰδρύθησαν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὡς προτύπια τῆς ὀρθοδοξίας: τὸ τοῦ ὁσίου Λουκά ἐν Βωιωτίᾳ, τοῦ ἁγίου Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε ἐν Λικωνίᾳ καὶ τοῦ ὁσίου Μελετίου ἐν Κιθαιρώνι. Τὰ κέντρα ταῦτα ἐστήριξαν τὴν ὀρθόδοξίαν κατὰ τοὺς χρό-

νους τῆς Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι, κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους χρό-
νους, κατὰ τοὺς ὁποίους αἱ νῆσοι κατεῖχοντο ὑπὸ ξένων καὶ ἑτερο-

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναγινώσκων Τρισάγιον ἐπὶ τῶν τάφων
τῶν ἱεραρχῶν Κεφαλληνίας.

δόξων, οἱ τρεῖς μεγάλοι Ἅγιοι τῆς Ἑπτανήσου διὰ τῶν μοναστι-
κῶν των κέντρων καὶ τῶν ἱερῶν λειψάνων ὑπῆρξαν τὰ μεγάλα στη-
ρίγματα τῆς ὀρθοδοξίας. Ἐὰν δὲ ἐπὶ ξενοκρατίας ἐν Ἑπτανήσῳ
παρέμενεν ἀλώβητος ὁ ἑλληνικὸς χαρακτήρ τῶν νήσων, τοῦτο κατὰ
μέγα μέρος ὀφείλεται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὀρθοδοξίας, ἡ ὁποία
διέσωσε καὶ τὴν ἐθνικὴν τοῦ λαοῦ συνείδησιν. Ὁ λαὸς τῆς Κεφα-
λληνίας, τιμῶν καὶ γρφαίρων τὸν μέγαν Ἅγιον πολιοῦχον αὐτῆς, ἃς
μένει πιστὸς εἰς τὰ διδάγματα τῆς ἀγίας ἡμῶν θρησκείας καὶ εἰς
τὰς μεγάλας ἐθνικὰς παραδόσεις.

Ἀκολουθῶς ἐπισκεφθεὶς πάντα τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τῆς

πόλεως Ἀργοστολίου, ἅτινα κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι καρποὶ τῆς εὐ-
γενοῦς γενναιοδωρίας τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς νήσου, ἦτοι τὸ
Γηροκομεῖον, τὸ Ψυχιατρεῖον, τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὸ Ὀρφανοτρο-
φεῖον, τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα καὶ τὴν Κοργιαλένειον Βιβλιοθή-
κην, ἐνδιεφέρθη δι' ἐν ἑκαστον τῶν ἱδρυμάτων τούτων, ἀπεκό-
μισε δ' ἕξ ὧλων ἀρίστας ἐντυπώσεις. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του δὲ
ἕξ Ἀργοστολίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπεσκέφθη τὸν Νομάρχην
τῆς Νήσου, τὸν Δήμαρχον τῆς πόλεως, τὸν Πρόεδρον τῶν πρωτοδι-
κῶν, ἠὲ χαρίστησεν αὐτοὺς διὰ τὴν ὑποδοχὴν καὶ τοὺς ἀπεχαιρέτισε.

Περὶ ὥραν 12ην τῆς Τρίτης ἀπελθὼν ἕξ Ἀργοστολίου μετέβη
μετὰ ὥριαίαν διαδρομὴν εἰς τὸ χωρίον Δρακάτα, ἔνθα ἀνέμενον οἱ
ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς Σάμης. Μετὰ δέησιν
ἐν τῷ ναῷ ὁμίλησε δι' ὀλίγων ὁ Μακαριώτατος, μετὰ ταῦτα δὲ ἐφι-
λοξενήθη καὶ ἐγευματίσεν ἐν τῇ ἐπαύλῃ τοῦ ἐφοπλιστοῦ κ. Ποτα-
μιάνου.

Περὶ ὥραν 4 μ.μ. ἀπελθὼν ἐκ Δρακάτων μετέβη εἰς τὴν ἀγ. Εὐ-
φημίαν, ὅπου ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Κοινό-
τητος καὶ τοῦ λαοῦ, εἰς τὸν ὥραϊον δὲ ναὸν τῆς κωμοπόλεως ἐγέ-
νετο δέησις. Παραμείνας ἐπὶ μικρὸν ἐν ἀγία Εὐφημίᾳ μετέβη εἰς
Σάμην, ἐκεῖθεν δὲ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἐφημερίων τῆς περιο-
χῆς Σάμης καὶ παλαιῶν μαθητῶν του, οἵτινες ἀρίστα ἐργάζονται ἐν
Ἀργοστολίῳ καὶ ἀλλαγῇ ὥς καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, ἐπεσκέφθη
τὴν μονὴν «τῶν Ἀγριλίων» εὕρισκομένην ἐπὶ καταφύτου λόφου
πρὸς τὸ πρὸς τὴν Ἰθάκην τμήμα τῆς νήσου.

Μετὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ δέησιν ὁμίλησας καταλλήλως πρὸς τοὺς συγ-
κεντρωθέντας ἐφημερίους τῆς περιοχῆς συνέστησεν εἰς αὐτοὺς τὰ δέ-
οντα καὶ ὑποδείξας ἅμα ὅτι τὰ ζητήματα τοῦ Κλήρου θὰ λυθῶσι
κυρίως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κλήρου διὰ τοῦ λαοῦ καὶ ὅτι ἡ εὐθύνη τοῦ
Κλήρου ὑπῆρξε πάντοτε μεγάλη, ἰδίως δὲ εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν
ἀπέβη σοβαρωτέρα, διότι ὁ Κλήρος εἶναι σήμερον ἡ μόνη πνευμα-
τικὴ δύναμις, ἥτις δύναται νὰ συγκρατήσῃ τὸν λαὸν ἐν μέσῳ τῶν
ποικίλων ἀνατρεπτικῶν ρευμάτων. Ἐν τέλει εἶπεν ὅτι, ὅσον ὑψηλὰ
ἵσταται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ, τόσον ὑψηλὰ ἵσταται
εἰς αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ Θεὸς τὸν ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ ὁ ἱερεὺς.
Τὸν λόγον ἔλαβεν ἀκούσθως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας,
ὅστις τονίσας ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τὰ καθήκοντα τῶν ἐφημερίων
ὑπέδειξεν, ὅτι τὸ λεγόμενον ἐφημεριακὸν ζήτημα δὲν δύναται νὰ
λυθῇ διὰ ξένων ἐπικουριῶν, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐφημερια-

κοῦ κλήρου. Τέλος περὶ τὴν 7,30' μ.μ. ἢ Α. Μ. προπεμπομένη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Σάμης, ἀνεχώρησεν ἐπιστρέφουσα εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ἐτονίσθη ἐπυνειλημμένως ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας καὶ ἄλλων, ὑπῆρξε γεγονὸς ἐξαιρετικῆς σημασίας διὰ τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν, τῆς ὁποίας ὁ λαὸς εὐρέθη εἰς συναγεμῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς παρουσίας τοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ συνετέλεσε μεγάλως εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος αὐτοῦ. Ἐξαιρετικὴν δὲ ἐντύπωσιν ἐνεποίησε τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον, ὅπερ κατέδειξεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξετάσας οὐ μόνον τὴν ἀξιέπαινον ποιμαντορικὴν δρᾶσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἐν γένει τοῦ λαοῦ κατάστασιν, ἀλλὰ καὶ τὰς κοινωνικὰς καὶ λοιπὰς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἀκαταπονήτως διατρέξας τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς νήσου καὶ ἐλθὼν εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸν λαόν. Ἡ διάβασις αὐτοῦ διὰ τῆς νήσου ὁρθῶς ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἱστορικὸν γεγονὸς, ὅπως, ἄλλως τε, καὶ ἐκ τῆς γενικωτάτης ταύτης περιληπτικῆς ἐκθέσεως ἀμυδρῶς καταφαίνεται.

Ἐξ Ἀργοστολίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνε τὰ ἐξῆς εὐχαριστήρια τηλεγραφήματα εἰς Ζάκυνθον.

Μητροπολίτην Χρυσόστομον

Ζάκυνθον

Εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς θερμότατα ἐπὶ ἀδελφικῇ δεξιώσει καὶ συμπροσευχόμενοι πρὸς τιμίον λειψάνον ἁγίου Διονυσίου ἐπικαλούμεθα εὐλογίαν Κυρίου ἐπὶ ὑμετέρου ποιμνίου.

† Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος

Νομάρχη

Ζάκυνθον

Εὐχαριστοῦντες θερμότατα ἐπὶ δεξιώσει ἐπευχόμεθα πᾶσαν παρὰ Κυρίου ἀγαθωσύνην.

† Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος

Δήμαρχον

Ζάκυνθον

Βαθῶς συγκινημένοι ἐπὶ δεξιώσει εὐχαριστοῦμεν ὑμᾶς καὶ λαὸν νήσου.

† Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος

Ἐξ Ἀθηνῶν δὲ πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κεφαλληνίας ἀπηύθυνε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα :

Μητροπολίτην

Ἀργοστόλιον

Ἐπανακάμπαντες εἰς Ἀθήνας ἐκφράζομεν ὑμετέρᾳ περισπουδαστῶ Σεβασμιότητι ἀπείρους εὐχαριστίας δι' ἀδελφικὴν δεξιῶσιν καὶ φιλοήενίαν. Παρακαλοῦμεν διερμηνεύσατε ἡμετέρας εὐχαριστίας καὶ εὐχὰς ἐγουμενοσυμβουλίᾳ Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γερασίμου, Ἱερῶ Κλήρω, πολιτικαῖς καὶ λοιπαῖς ἀρχαῖς καὶ εὐσεβεῖ λαῷ νήσου.

† Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος

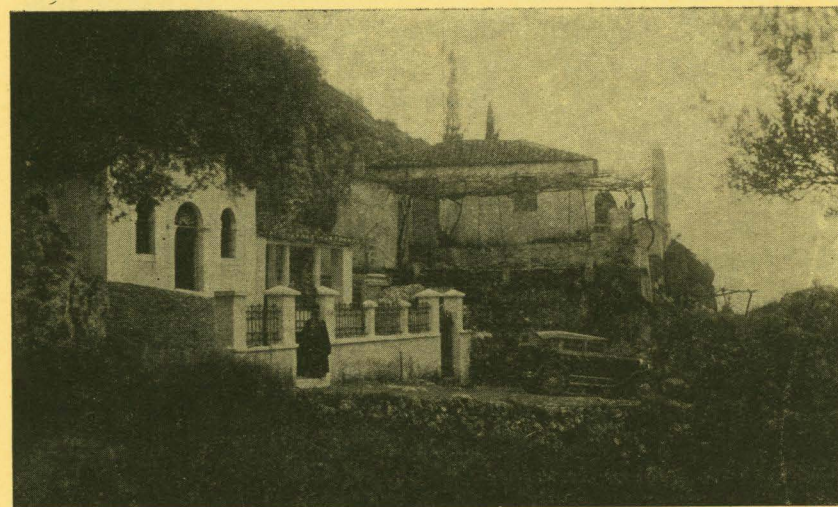
Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας ἀπήντησε διὰ τοῦ κάτωθι τηλεγραφήματος :

Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ κ. Χρυσόστομῳ

Ἀθήνας

Πάντες ἔμπλεοι χαρᾶς διὰ τιμὴν ἐπισκέψεως ὑμετέρας Μακαριότητος εὐχαριστοῦμεν ἐπὶ ταύτῃ ἐγκαρδίως καὶ ἐπὶ θερμῷ εὐχαριστηρίῳ τηλεγραφήματι, ὅπερ εὐγένεια καὶ ἀγαθωσύνη ὑμετέρας Μακαριότητος εὐηρεστήθη ἀποστεῖλαι· διερμηνεύσομεν πᾶσιν ὑμετέρας εὐχαριστίας.

† Κεφαλληνίας Γερμανὸς

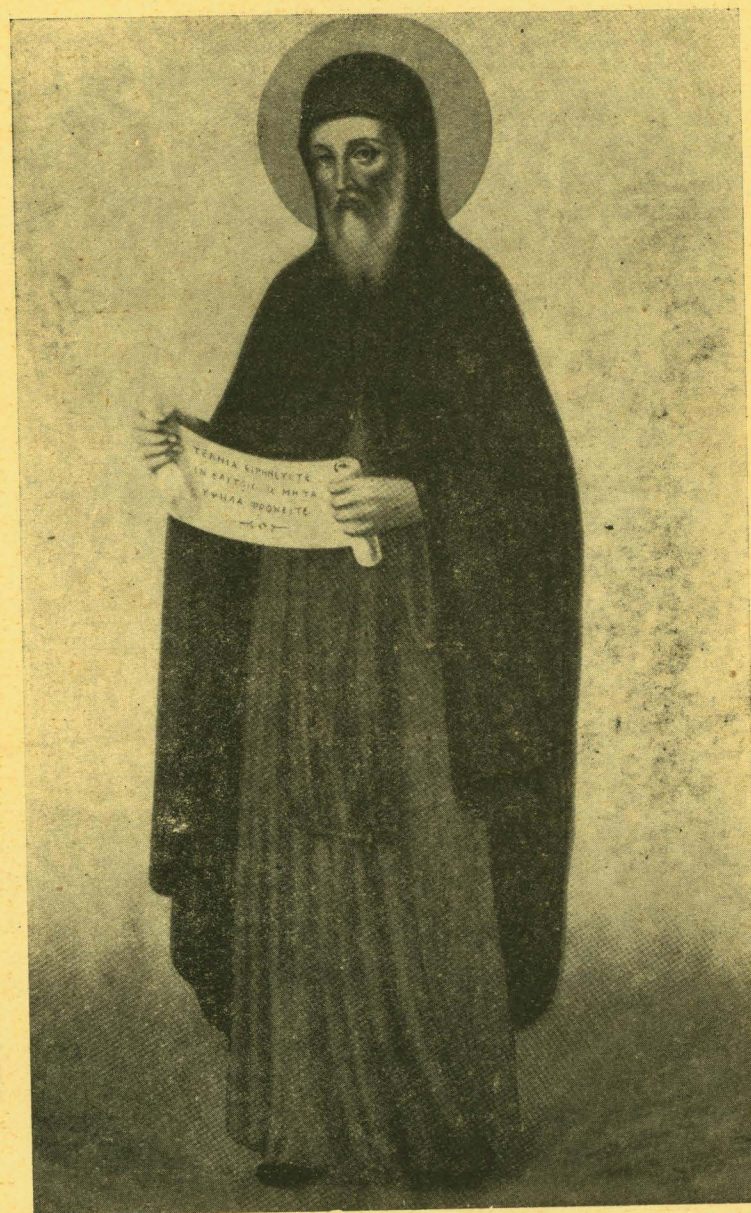
Τὸ σπήλαιον ἐν ᾧ ἠσκήτευσεν ὁ ἅγιος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Δέησις ἐν τῷ Ἱερῷ κατὰ τὴν μετὰ τοῦ ἱεροῦ σκήνου λιτάνευσιν
ὅτε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος ἐπεσκέψθῃ τὴν Κεφαλληνίαν πρὸς προσ-
κύνησιν (23 Αὐγούστου 1937). Δεξιᾷ τοῦ σκήνου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἀρι-
στερᾷ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γερμανός.

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ**